

(37)

הערכ אני יוצא לסטוקהולם, ואנחה לפני נסיעתי לסכם בקיצור את

הפגישות והשיחות בימים האחרונים.

עם גיליס נפגשתי יחד עם קפלנסקי במשרדו לאחר כך בקלוב הפועלים.

הוא ספר לנו על ישיבת האכסוסיבה, אך לא מסר לנו פרטים. הוא סובר שיבוא שינוי בסידור העליה. במקום קביעה אחת לששה חודשים תעשה הכניה אחת לחמש שנים. קפלנסקי תמך בשנוי זה, אני הבעתי ספק; רצוי לעשות הכניה של התישבות למשך חמש שנים, אך ענין העליה אינו ניתן להקבע מראש להקופה כל כך ממוכנת.

2. ההיעצנו אתו על הרעיון הרווח בחוכנו לדרוש ועדה קבינט לכחינה

הדו"ח של סימפסון. גיליס מתנגד לראיון זה משני טעמים: א) הצעה זו פירושה אי אמון בפספסוד, ואי אפשר לבוא לקבינט בדבר כזה. ב) כל ועדה קבינט היא סודית ואסור להופיע לפניה. אפילו שמות חברי הועדה מוחזקים בסוד, מלבד אם הפרים מיניסטר מודיע על הרכבתה לפרלמנט. ג) דעתו אינו נוחה מההצעה שהכניסה מפלגת פוע'צ לועידת הליבור פרטי שתתכנס באוקספורד, כי בהצעה יש חלק הבא לאשר מחדש את היחס החיובי של המפלגה למנדט. דבר זה לא רק מיותר אלא עלול להזיק, כי עמדת המפלגה עד עכשיו ברורה, ואם יציעו הצעה זו - ימצאו המתנגדים מקום להתגדר. יש בהצעה מעין זו גם אי אמון לממשלה, במצב הפוליטי המסובך לא תוכל המפלגה לקבל שום הצעה שליש בה מעין רמז של אי אמון בממשלה. הוא מסכים רק לחלק אחד שבהצעה המאשר את עמדת סניל בועדת החקירה.

4) בדבר בירור שאלת א"י במפלגה סובר הוא שההזדמנות הכי טובה היא

בועידת פועלי האימפריה, באקזקוסיבה של המפלגה כבר דנו על הענין, ויש לעזור

ס- *Handwritten signature*

גם ג. ונס מידלטון שנפגשנו אתו באותו הזדמנות סוברים שהפרזנו

במחאותינו ושהמאות סולרו פי פקודה. רגזנות חוגי הממשלה נשתקפה בכל דבריו.

./.

5) למחרת נפגשתי בפרלמנט עם שורה של צירי פועלים - ד"ר ויליאמס שבקר

בארץ בשנת 1923 ומתכוון שוב לחזר את הארץ בספטמבר. ברלין, מקבוצה הסמאל
ש"נרכש" בחדשים האחרונים, אבל אינו אהוב במפלגה, עם דניאל הופקין, דנמן
ולידס שעזר לגולדה לקבל מחאה בסניף הליבור פרטי בלידסנגד אא נעשי הממשלה,
לאחר שמרכז המפלגה נתן להם ביאורים; במקרה נתקלתי באחד הצירים, סרלי, שנאחז
בסדרון בצירים שדברתי אתם והתערב בשיחה. נתגלגל בינינו ויכוח ארוך שנמשך עד
אחרי חצות, ומציר זה טבעתי את עמדת "האנגלי מהרחוב". הרפורט שלשו - זוהי
התעודה הרשמית האחת שיש לנו, וכל זמן שאין לנו תעודה רשמית יותר מוסמכת - אא
הרי תעודה זו "עומדת" וממנה עלינו להסיק מסקנות. לפי ועדת שו מוצרקה
ההפסקה של העליה עד חקירה נוספת. התשובות הציוניות שניתנו לרפורט - זוהי
"פרופגנדה". שום אצל נכון לא יעשה דבר אשר יעמיד את הממשלה במצב קשה
(כ.כ. שולמברג) אין תועלת ב"לוביינג" ~ כי כל ציר טרוד בעניני המחוז שלו.
הוא נסה דבר לכמה צירי בענין הסכנה המרחפת ללינקשיר מהמצב בהודו - ואינו
מוצא אוזן קשבת, כי כל ציר נתון בדאגות מחוזו הוא. אגב אין הוא סבין לסה
ליהוריס כל הצרה הזאת - האם לא טוב להם פה?

הבחור הזה גרה אותי לזכות יסודי על מהות תנועתנו ומפעלנו בארץ,
ולמרות כל מכחותו נתפס לענין ובקש ממני לענין הפרידה להפגש אהו שוב.
6) לאחר שהוברר לי שהזכות לא יהיה בשבוע הבא וקבלתי מכס את הסלגרסה -
החלטתי כאשר לגרפתי לכם לנסוע לססוקהולס, וגמרתי להפגש עוד עם ס'סמאל.
הפגישה הייתה בפרלמנט, אהמול אח'צ.

גם הוא אישר לי שהזכות לא יהיה בשבוע הבא, אלא בחצי השני של יוני,
באחד מימי הזכות על התקציב. הממשלה עוד לא תוכל להצהיר ברורות את הפוליטיקה
שלה, כי הוא עגונה לרפורט של סימפסון, אולם הזכות דרוש וחשוב למען יודע מהו
ה- status של ה"כית". הוא בסוף, שיחסי הכוחות יהיו 1:4 לטובתנו. אין הוא
אופטימי בדבר הסכם פוליטי עם הערבים, כי אין לסמוך על המתונים. כשנגיע אא

להכרעה - ירתעו מפחד המופתי. לאבסונומיה לאומית אינו נוסה, הערבים לא יקבלו זאת. העצבנות של הישוב בארץ מזיקה לנו. כשהאנגלים יראו שגם היהודים מבזים ומשפילים אותם - יאמרו: well, רצינו לעצור להקמת בית לאומי, נהגלו קושיים, הערבים גלחמים נגד, ואם גם היהודים נגדנו - מוטב להסתלק מכל העסק הביש. שאלתיו לאפשרות של עזרה אקטיבית להתישבות, כגון מלוה. הדבר לא יתכן, כי אין הכנסה מובטחת לערים למלוה, אולם אפשר ליהנות מה-Colonial development Act, המקציב מיליון לשנה להלוואות לפיתוח המושבות (גם א"י נכללה במכימה זו). סימפטון לרעתו אדם הגון ונכון, ולא טוב היה כשהתנפלו עליו בטרם בואו לארץ. ספרתי לו שזוהי היתה רק עמדת דואר היום, והוא תמה מאוד לשמוע שדואר היום אינו העתון הכי נפוץ והכי משפיע בארץ.

7) סגיל עשה לנו טוב שירות חשוב. ויצמן נפגש אתו אתמול וסגיל שמע שויצמן ניתק קשריו עם פספילד. היום קיבל ויצמן מכתב כתוב בעצם ידו של פספילד (לא במכונה) ובו נאמר: אם איזו אי הכנה גרמה לכך שתחרים אותי (boycott me) הרי אני מצטער, כי יש לנו עניינים יותר חשובים ~~א~~ לדון בהם. אני אשמח לתת לך הודמנות לשיחה ^השל-עונה (helpful talk). פני ויצמן אורו טוב - ושוב נחמלא אמונה.

8) השלוט אשר הוקם באמריקה (גם כאן מלא ~~א~~ פנחס תפקיד חשוב) יתן בלי טפק פירות.

א עליכם לנסות עוד לבוא בדברים עם סימפטון - כל מה שאפשר להדביץ בו אין להחמיץ, ביחוד קרקע, עבודה, וגורמי עליתנו לארץ. היש לי תקווה לקבל גם מכט אילו דברים? איך סודרה המזכירות? מה עניין שאול? מדוע לא עניתם בעניין רמז? הוא מוכן לשוב מיד לארץ אם תודיעו לי שבאתם בדברים עם הקה"ח לשחרר אותו המחתייבותו לבקר ארצות אחרות. מה הירחון? שלום לכולכם,

ד. בן-גוריון